

Schelde nieuwsbrief

EEN UITGAVE VAN
HET SCHELDE
INFORMATIECENTRUM
FEBRUARI 2000
NUMMER 22

IN DIT NUMMER

LILLO-FORT: BEGRAVEN OF BEHOUDEN?

Een aanstaande dijkverhoging bedreigt het cultuurhistorische erfgoed van Lillo-fort. **pag. 4**

WAT DOEN WE MET HET VERVUILDE SLIB?

De landen en gewesten rond het Schelde-estuarium slaan de handen ineen om tot een gezamenlijk beleid voor vervuilde waterbodems te komen. **pag. 6**

AANGENAAM

Het Schelde InformatieCentrum heeft een nieuwe SIC-coördinator: Anja Phernambucq. **pag. 7**

OPINIE

Schelde Nieuwsbrief peilde de meningen van de bezoekers bij de inloopavond voor de Westerschelde Container Terminal. **pag. 8**

Eerste stap op weg naar langetermijnvisie

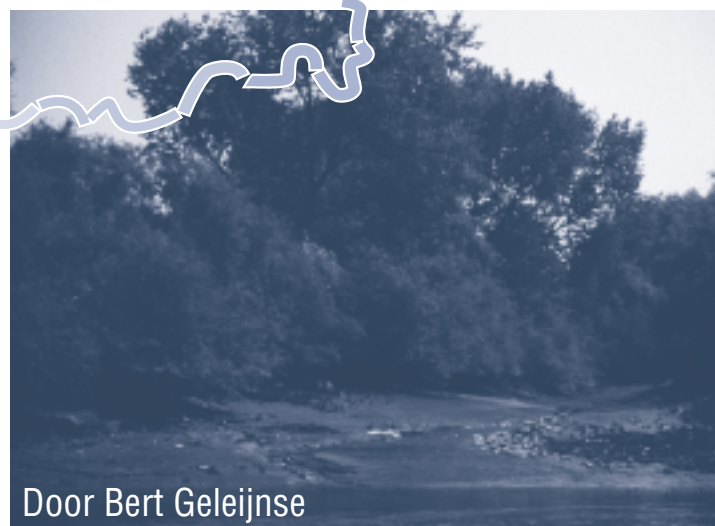
Huidige situatie Schelde-estuarium geschetst

*Het is een werkje van bescheiden omvang, nog geen twintig pagina's en vijf kaarten. Je kunt er echter prima mee uit de voeten als je een overzicht wilt van de situatie in en om de Schelde, vanaf de stuw van Gent tot de monding bij Vlissingen. We hebben het over de **Situatieschets Korte Termijn**.*

Met de Situatieschets wordt de eerste stap gezet in de richting van een langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium tot 2030 (zie kader). In de schets wordt een stand van zaken gegeven voor drie hoofdaspecten van het estuarium: de natuurlijkheid, de toegankelijkheid en de veiligheid. Daaraan vooraf gaat echter een beschrijving van de belangrijkste morfologische ontwikkelingen op de korte termijn, omdat deze ontwikkelingen grote invloed hebben op de drie hoofdaspecten.

AANPASSING

Op dit moment bevindt het estuarium zich in een overgangssituatie: getij en bodem

Door Bert Geleijnse

Dever met slikken en zoetwaterschor langs de Zeeschelde

moeten zich aanpassen aan de huidige verruiming van de vaargeul. Dat kan nog wel tot 2010 of 2015 duren, afgaande op ervaringen met de verruiming in de jaren zeventig. De aanpassing brengt onzekerheden met zich mee. Bijvoorbeeld: in hoeverre zal de hoofdgeul verstarren en dominant worden, met een sterkere doordringing van het getij als gevolg? En: wat zijn de effecten van de huidige manier van storten van baggerspecie? De specie wordt nu van het meer verstarde oostelijke deel naar het ruimere westelijke deel van het estuarium gebracht, waardoor de natuurlijke dynamiek in dat deel kan verminderen. De onzekerheid

over de morfologische ontwikkelingen is het grootste voor het Nederlandse deel van het estuarium, de Westerschelde.

NATUURLIJKHEID

Als eerste hoofdaspect komt in de Situatieschets de natuurlijkheid aan de orde. De waterkwaliteit verbetert, en als de tweede en grootste zuiveringsinstallatie van Brussel klaar is, zal die verbetering nog toenemen. Op volledig ecologisch herstel moeten we echter nog lang wachten: de verontreiniging door diffuse bronnen blijft nog bestaan, evenals de nalevering vanuit al jarenlang vervuilde waterbodems. Hoewel we geen grote inpolderingen meer hoeven te

verwachten, verdwijnen nog steeds delen van slikken en schorren door erosie. Ook het oppervlak aan ondiep water – sinds de jaren zeventig al met een derde afgenomen – zal verder achteruitgaan. Dat ondiepe water is de kinderkamer voor jonge vis en garnaal. Het is een goede zaak dat de meeste slikken, platen en schorren binnenkort beschermd gebied zullen worden volgens de Europese Habitatrichtlijnen. Omdat het bodemleven zich herstelt, heeft de Zeeschelde in de herfst en winter steeds meer

vogels te gast. Verder trekt de visstand weer aan, omdat er meer zuurstof in het water zit. Ten slotte worden in de komende tien jaar de projecten afgerond, die het natuurverlies als gevolg van de huidige verruiming van de vaargeul moeten compenseren.

TOEGANKELIJKHEID

Met meer dan 200.000 vaarbewegingen per jaar is de Westerschelde één van de drukste vaarwegen ter wereld. Verwacht wordt dat de binnenvaart op korte termijn zal verdubbelen, omdat het ver-

voer tussen de kleinere Scheldehavens steeds belangrijker wordt. Door de huidige verruiming van de vaargeul neemt het aantal grotere containerschepen toe. Omdat containerschepen strikt op tijd moeten varen, leeft bij Vlaanderen de wens voor een verdere verruiming. Schepen met een diepgang van 14 meter kunnen dan onafhankelijk van het getij naar Antwerpen varen. Dat zal een punt van studie zijn binnen het project Langetermijnvisie.

HET PROJECT LANGETERMIJNVISIE

Met de ondertekening van een memorandum op 14 januari 2000 bevestigden de regeringen van Vlaanderen en Nederland dat zij met elkaar aan een Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium willen werken en daarvoor ook de lasten willen delen. Al in de zomer van 1998 nodigde de Nederlandse Minister van Verkeer en Waterstaat haar Vlaamse collega's uit om mee te werken aan de ontwikkeling van een gezamenlijke visie op de toekomst van het Schelde-estuarium.

In de Langetermijnvisie, die januari 2001 klaar moet zijn,

gaat het om drie hoofdzaken: de natuurlijkheid van het estuarium, de toegankelijkheid van de Scheldehavens en de veiligheid tegen overstromen. Met deze visie willen beide landen tot integraal Scheldebeleid komen. Een gedeeld toekomstbeeld is dan wel voorwaarde.

Begin 1999 ging een projectorganisatie van start met Rijkswaterstaat Directie Zeeland en de Administratie Waterwegen en Zeewezen als Nederlandse respectievelijk Vlaamse opdrachtgevers. Het studie- en adviesbureau Resource Analysis te Delft biedt begeleiding.

De projectorganisatie is van top tot teen een Nederlands-

LANGETERMIJNVISIE SCHELDE-ESTUARIMUM

Vlaamse aangelegenheid. Alle ministeries en diensten die betrokken zijn bij beleid en beheer van de Schelde leveren hun bijdrage. Ook de Provincie Zeeland is vertegenwoordigd. Op belangrijke momenten in het project worden bestuurders, maatschappelijke organisaties en belangengroepen in de regio uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de visie.

Het eigenlijke werk wordt gedaan door drie werkgroe-

pen, die deelvisies maken voor de thema's 'natuurlijkheid', 'toegankelijkheid' en 'veiligheid'. Wanneer dat nodig is roepen zij deskundigheid in van specialisten en onderzoeksinstituten. Uiteindelijk worden de deelvisies geïntegreerd in de Langetermijnvisie. Met enkele nieuwsbrieven en binnen niet al te lange tijd een Internetsite wil het project regelmatig belangstellenden en belanghebbenden informeren over de voortgang.

VEILIGHEID

De dijken rond de Westerschelde zijn vanaf 2000 op Deltasterkte en in 2005 zullen in Vlaanderen alle dijken rond de Zeeschelde volgens het geactualiseerde Sigmaplan op hoogte zijn. Daarbij gaat Vlaanderen uit van een zo groot mogelijke veiligheid, zonder de aanleg van een stormvloedkering bij Oosterweel, maar wel met de aanleg van zoveel mogelijk gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's; zie SNB nr. 19). Zowel in Nederland als in Vlaanderen ontstaat het besef dat aan steeds verdergaande dijkverhogingen een grens is. Een nieuw risicodenken is aan het ontstaan, waarbij vooral gedacht wordt in termen van kansen op en gevolgen van overstromingen. Er wordt daarbij meer gekeken naar de verschillen in risico's. Deze nieuwe benadering biedt kansen voor een gezamenlijk veiligheidsbeleid rond het estuarium.

OVERIGE FUNCTIES

Naast de genoemde hoofdfuncties heeft het estuarium nog een aantal belangrijke functies. In de Situatieschets Korte Termijn zijn deze dan ook terug te vinden. De *recreatie* zal in het hele estuarium

blijven groeien. Voor een aantal natuurgebieden zou dit problemen kunnen opleveren. Gekeken zal worden hoe natuur en recreatie op een acceptabele manier samen kunnen gaan. De *infrastructuur* zal er binnen enkele jaren behoorlijk anders uitzien: de Westerscheldetunnel en de ring rond Antwerpen zorgen voor een betere ontsluiting van het Scheldegebied en stedelijke gebieden blijven groeien. In de *landbouw* worden op de korte termijn geen veranderingen verwacht. De kansen voor kleinschalige *visserij* zullen iets verbeteren dankzij de verbeterde waterkwaliteit in de Zeeschelde. De *zandwinning* zal in de Westerschelde en Zeeschelde van belang blijven. Wel zal vanaf 2001 een nieuw zandwinbeleid geformuleerd moeten zijn.

@-LVIS

De Situatieschets Korte Termijn staat niet alleen op papier: het projectbureau heeft, met een knipoog naar de beroemde zanger, '@-lvis' ontwikkeld, de elektronische versie van de Langetermijnvisie Schelde-estuarium. De Situatieschets is nu als eerste onderdeel van deze elektronische versie klaar: een cd-rom met al het ontwikkelde mate-

riaal, dus ook het kaartmateriaal. De gebruiker van deze cd-rom kan aanvullingen en verbeteringen op het gepresenteerde materiaal aanleveren.

HET VERVOLG

Het project Langetermijnvisie zal meer documenten opleveren. De belangrijkste zijn het 'Streefbeeld 2030' en de 'Ontwikkelingsschetsen 2010'.

Allereerst wordt een eerste versie van het Streefbeeld 2030 geformuleerd met daarin de beleidsdoelstellingen voor 2030 en een beschrijving van de dan veronderstelde situatie in het estuarium. Daarna worden de Ontwikkelingsschetsen voor de middellange termijn gemaakt. Zij beschrijven het beleid in 2010 op hoofdlijnen, waarbij rekening wordt gehouden met externe ontwikkelingen. Het Streefbeeld wordt aan de Ontwikkelingsschetsen getoetst en vervolgens weer bijgesteld.

Zo ontstaat uiteindelijk de Langetermijnvisie als mogelijke basis voor de ontwikkeling van een integraal Scheldebeleid door Nederland en Vlaanderen.

Bert Geleijnse werkt bij Rijkswaterstaat Directie Zeeland en is als voorlichter betrokken bij het project Langetermijnvisie

De CD-Rom @-lvis:

De Situatieschets Korte Termijn en @-lvis zijn verkrijgbaar bij het Projectbureau Langetermijnvisie
p/a Resource Analysis
Postbus 2814, 2601 CV Delft
Tel. +31(0)152191566.
Reacties via e-mail en fax zijn welkom:
e-mail: LTV@resource.nl
fax: +31(0)152124892

Voor meer informatie:

Jon Coosen
Rijkswaterstaat Directie Zeeland
Postbus 5014, 4330 KA Middelburg
Tel. +31(0)118 686236

Jos Claessens
Administratie Waterwegen en Zeewegen
Afdeling Maritieme Schelde
Tavernierkaai 3
2000, Antwerpen
Tel. +32(0)32220811

Het gecontroleerde overstromingsgebied (GOG) bij Tielrode

Lillo-fort: begraven of behouden?

Wat heeft u liever: een veilige dijk of een oud fort? De keuze lijkt in eerste instantie simpel. Wij willen allemaal 'veilig' zijn tegen het verraderlijke water. Toch jammer dat daar het 16e-eeuwse Lillo-fort voor opgeofferd moet worden. Kan dat niet anders? Aan de afdeling Zeeschelde van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de mooie opdracht om een elegante oplossing voor dit dilemma te vinden. Zij is in Vlaanderen verantwoordelijk voor de bouw en het onderhoud van de dijken langs de bevaarbare waterlopen.

De beveiliging van het Zeescheldebekken tegen stormvloed en vanuit de Noordzee (Sigma-plan) beoogt ondermeer verhoging en verzwarend van de waterkeringen. Lillo-fort is gelegen aan de rechteroever van de Schelde stroomafwaarts van de Liefkenshoek-tunnel. De dijk dient ook daar verhoogd en versterkt te worden. Het betreft een verhoging tot het peil van 11 m TAW (= 9,67 m NAP), hetgeen ongeveer drie meter hoger is dan de huidige waterkering. Wegens natuurwetenschappelijke, historische en esthetische waarden die van algemeen belang geacht kunnen worden, zijn het voormalig fort van Lillo, enkele van de

aanwezige gebouwen en de schorren ter hoogte van Lillo-fort beschermd als monument of als erkend natuurreervaat. Een kleine jachthaven onderhevig aan het getijde dreigt ook te verdwijnen.

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

Tussen de 16e en de 20e eeuw werd aan de Beneden-Zeeschelde (de Schelde tussen Antwerpen en de Nederlandse grens) een veertigtal forten en kleinere schansen gebouwd, hoofdzakelijk door de Nederlanders en de Spanjaarden. Het grootste aantal versterkingen ontstond tijdens de

- Blokhuis:** Klein, meestal zelfstandig versterkingswerk, vroege vorm van beton.
- Fort:** Zelfstandige versterking maar zonder vast garnizoen.
- Kazemat:** Gesloten ruimte, meestal voor artillerie.
- Poterne:** Bomvrije verbinding tussen versterkingen.
- Schans:** Zelfstandige versterking zonder een vast garnizoen.
- TAW:** Tweede Algemene Waterpeilwet, 1825, 2,23 m TAW = 0,67 m NAP.
- Vesting:** Zelfstandige versterking met vast garnizoen.
- Wal:** Aarden ophoping van graven.

80-jarige oorlog (1568-1648). Om de scheepvaartverbinding van de stad Antwerpen met de zee en met Zeeland veilig te stellen bouwde het opstandige Antwerpen op bevel van Willem van Oranje tussen 1579 en 1582 een reeks versterkingen langs de Schelde, waaronder de forten Lillo en Liefkenshoek. Op punten zo ver mogelijk uitstekend in de rivier kon de verdediging de complete breedte van de rivier bestrijken met kanonnen (de dracht van het toenmalig geslacht bedroeg ongeveer 500 meter). Daarnaast kon door

en nagenoeg vierkant verdedigingswerken baken, later van steen of

meestal kleiner dan een vesting en voorzien van een

voor de opstelling van wapens.

meestal kleiner dan een fort,

passing; hoogtemeetnet in Bel-
ormaals Amsterdams Peil (NAP).
waarin een burgerbevolking

versterking.

het onder water zetten van de
omgevingse Scheldedijk het
naderen van de Zeeschelde en
het fort langs de landzijde
bemoeilijkt worden.

Door een militair verdrag,
inname door de vijand of een
ander bewind kwam Lillo-fort
achtereenvolgens in handen
van de Verenigde Nederlan-
den, Oostenrijk, Frankrijk,
Engeland, Nederland en ten
slotte België. De meeste nu
aanwezige militaire construc-
ties werden tijdens de Franse
tijd, in het begin van de
negentiende eeuw gebouwd op
bevel van Napoleon. Lillo-fort
is een voorbeeld van een ves-
ting waarin nadien een dorp
ontstond (45 inwoners).
Met zijn vele cafés leeft dit

dorp hoofdzakelijk van het
toerisme.

ACTUALITEIT

Het Koninklijk Besluit van 15 april 1981 beschermde het geheel van de vesting, het veer naar Doel en het getijdenhaventje als dorpsgezicht. Het blokhuis, het kruithuis, de twee poternes, de kazematten, de officierswoningen en de omwalling werden beschermde monumenten. Deze beschermde monumenten werden gebouwd toen het gemiddelde hoge tij ongeveer twee meter lager was dan nu. Reeds rond 1910 bedroeg de dijkhoogte rond de acht meter. Nu zijn wij op weg naar een dijkhoogte van elf meter. Steeds hogere dijken vereisen ook een steeds bredere voet. Zo dreigen de beschermde monumenten (deels) te verdwijnen achter en onder de dijk.

EEN HELE UITDAGING!

De afdeling Zeeschelde van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gaat de uitdaging van het dilemma bij Lillo-fort aan, en wil zowel een dijk op veilige hoogte, als behoud van het cultuurhistorische erfgoed. Daarom schrijft het nu een opdracht uit voor het opmaken van een architecturaal ontwerp met daarin verwerkt de waterkering, het jachthaventje, een gedeeltelijke restauratie van de wallen van het fort en de

inplanting in het omringende landschap. Als achteraf blijkt dat de toeristen het dorpje, zijn cafés, zijn jachthaventje, zijn wallen en zijn gebouwen blijven bezoeken, dan is de opdracht zeker geslaagd. (LH)

Voor meer informatie:

Ir. Veerle van Deun, afdeling Zeeschelde
Ministerie van de Vlaamse Gemeen-
schap
Copernicuslaan1, bus 13
2018, Antwerpen
Tel. +32(0)32246711

over het Lillo-fort zelf:
Robert Gils
Simon Stevin Stichting
Kattebrug 10
9140, Temse
Tel. +32(0)37711912

Wat doen we met het vervuilde slib?

Al jaren worstelen de landen langs de rivier de Schelde met het probleem van vervuilde waterbodems. Het LIFE-project 'Waterbodems' is in het leven geroepen om een integrale methode te vinden voor de beoordeling van de vervuilingsgraad en de behandeling van het verontreinigde slib.

Van het Schelde Actieprogramma (SAP; zie kader) zijn tot nog toe voornamelijk de inventarisaties rondom de waterproblematiek van de Schelde uitgevoerd. Na jaren van behoedzaam opereren is in september 1999 één van de concrete acties gestart. Om deze actie (mede) te kunnen bekostigen is het als een LIFE-project opgezet. LIFE is een programma van de Europese Gemeenschap dat milieuprojecten waarbij meerdere landen betrokken zijn financiert. De internationale commissies van de Schelde en de Maas (ICBS en ICBM; zie kader) slaan nu de handen ineen om de problematiek van de vervuilde waterbodems aan te pakken.

WATERBODEMPROBLEMATIEK

Zowel de Maas als de Schelde

kampen met vervuilde waterbodems. Deze vormen een risico voor mens en ecosysteem. Daarom, maar soms ook vanwege de scheepvaart (voldoende diepgang), moet sediment van de bodem verwijderd worden. Een belangrijke vraag is wat te doen met de verontreinigde baggerspecie. Het storten op land in geïsoleerde depots zorgt voor een ruimteprobleem en leidt tot nazorg tot in de volgende generaties. Een andere optie is de specie te reinigen, waarna zij weer nuttig toepasbaar wordt. Maar daarbij komt dan de vraag op: 'Tot hoe ver moeten we reinigen; wat is schoon genoeg?' De besluitvorming over verwijdering, verwerking en bestemming van de specie is nu nog niet eenduidig bij de vijf betrokken partijen (Brussel, Vlaanderen, Wallonië, Frankrijk en Nederland). Doel van het LIFE-project Waterbodems is om tot één integraal beoordelingsbeleid te komen met een op risico's gebaseerde beoordelingsmethode voor baggerspecie in grensoverschrijdende rivieren.

THEMA'S

Onder algehele coördinatie van Nederland hebben alle partijen gezamenlijk het pro-

ject gestart. Het is opgesplitst in vier thema's. Bij elk thema is één van de partijen de verantwoordelijke trekker.

De resultaten moeten met de nodige aanbevelingen in 2001 beschikbaar zijn. Ze worden dan voorgelegd aan de vijf betrokken overheden en Europese parlementariërs.

De vier thema's:

1. Wet en regelgeving

De bestaande wettelijke regels van de verschillende overheden en hun effectiviteit in de praktijk worden naast elkaar gezet en geëvalueerd. De uitvoering hiervan ligt bij het Advies en Kenniscentrum Waterbodems (AKWA) van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat van Nederland.

2. Methoden voor monitoring en beoordeling

Er worden een overzicht en evaluatie gemaakt van de bestaande monitoringstrategieën en beoordelingsmethoden. Dit moet leiden tot het ontwikkelen van een gezamenlijke methode. De afdeling Water van de Administratie Milieu Natuur en Landinrichting (AMINAL) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is hier de trekker van.

3. Valideren van de integrale methode

De Direction des Recherches Hydraulique van Wallonië test de ontwikkelde gezamenlijke methode in de Maas en de Schelde. Concrete locaties zijn nog niet aangewezen. In de Schelde wordt in de brakwaterzone aan beide zijden van de Nederlands-Belgische grens een test uitgevoerd en één in het Franse gedeelte. Na de veldtesten vinden er evaluaties en eventuele aanpassingen van de methodiek plaats.

4. Methoden voor omgang

ICBS EN HET SAP

In 1994 ondertekenden de regeringen van Frankrijk, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde. Om vorm te geven aan die

bescherming is in 1998 de ICBS (CIPE in het Frans) opgericht, de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde. De ICBS is samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken landen en gewesten.

Eind 1998 produceerde de

ICBS het Schelde Actieplan (SAP). Dat plan bevat acties die moeten leiden tot het verminderen van de verontreiniging van de Schelde, om de water- en ecologische kwaliteit te behouden en te verbeteren.

en hergebruik van het sediment

De Agence de l'Eau Artois Picardie uit Frankrijk is trekker van dit thema.

De bestaande technieken voor het baggeren, verwerken en hergebruik van het slib worden verzameld en geëvalueerd. Hierbij worden technieken, kosten, effectiviteit en milieueffecten in kaart gebracht. Ook wordt een ondersteunend systeem voor besluitvorming ontwikkeld.

GEZAMENLIJKE AANPAK

De te bereiken doelen, taken en verantwoordelijkheden van het project zijn overzichtelijk en goed afgekaderd. De activiteiten zijn verdeeld over alle

partijen, waarbij een zodanige constructie is gekozen dat iedereen moet meewerken om het project te laten slagen. Deze constructie geeft goed weer hoe moeizaam het is om met zoveel partijen, waar het ICBS mee aan de onderhandelingsstafel zit, iets te bereiken. Het LIFE-project Waterbodembodem is concreet. Die keurige gelijke verdeling is nodig om iedereen erbij te houden, om draagvlak te verkrijgen en om zoveel mogelijk informatie boven tafel te krijgen.

DUURZAME TOEKOMST

Het antwoord op de vraag wat we met het vervuilde slib doen is er nog niet. Voordat in 2001 de vier rapporten met aanbe-

velingen op tafel liggen, zullen er door alle partijen veel gegevens verzameld worden, en er zal nog veel meer gediscussieerd worden. Maar de eerste stappen naar de uitwerking van een gezamenlijke aanpak voor waterbodems is gelegd, zodat we straks weten wanneer, wat en hoe met het vervuilde slib om te gaan. Het voorzichtige gemanoeuvreren van het ICBS is dan een goede basis voor verdere gezamenlijke acties die straks op tafel komen. De doelstelling die het ICBS zichzelf gesteld heeft – 'realisatie van een duurzame ontwikkeling van het Schelde stroomgebied' – kan dan in 2025 worden bereikt. (MP)

Voor meer informatie:

Ir. J. H. Oterdoom
Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Postbus 20906
2500 EX, Den Haag
Tel: +31(0)70 -351 80 80
Fax: +31(0)70 351 90 78

Nieuwe SIC-coördinator werkt mee aan 'Scheldegevoel'

Aangenaam

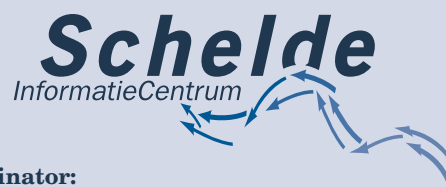
Het Schelde InformatieCentrum (SIC) heeft sinds 1 februari 2000 een nieuwe coördinator: Anja Phernambucq-van Iwaarden (44). Zij stelt zichzelf kort en krachtig voor.

Als coördinator zal in mijn werk het accent liggen op communicatie en informatievoorziening. Als 'gezicht' van het SIC wil ik het bestuurlijk overleg Westerschelde ondersteunen door de zaken en belangen die rondom de Schelde spelen dichterbij de belanghebbenden en burgers te brengen. Kortom, ik wil werken aan het Scheldegevoel.

De bouwstenen voor *mijn* Scheldegevoel zijn al gelegd toen ik nog een klein meisje was. Wonend in de Zak van Zuid-Beveland leerde ik zwemmen in de Westerschelde, trok op zomerse dagen te paard naar de Kaloot, puberde op zaterdagmiddag op de veerboot naar Terneuzen, en bij strandweer op het strandje van Baarland. Vandaag de dag is de Schelde voor mij nog steeds het decor voor recreatieve uitstapjes, maar ook

in mijn werk speelt de rivier al meerdere jaren een rol van betekenis. Eerst via visserijonderzoek bij het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek en tot voor kort hield ik me bij het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) vooral bezig met water- en bodemkwaliteit. Vanuit het RIKZ werkte ik mee aan de uitbreiding van het meetnet van de Internationale Commissie ter Bescherming van de Schelde, en ben ik voor het SIC betrokken geweest bij de evaluatie van Westerschelde-beleid.

Nu ik SIC-coördinator ben, krijgt de Westerschelde een hoofdrol. Een hoofdrol met op de eerste bladzijden van het script een kennismakingsronde langs de bestuurders en belanghebbenden van en langs de Westerschelde. Tot binnenkort!

Wisselende geluiden op de inloopavond over de plannen voor de Westerschelde Container Terminal door Hessenatie, Zeeland Seaports en de betrokken overheden

Blijft het leefbaar in de Zak van Zuid-Beveland en Walcheren?

Op dinsdagavond 25 januari werd in het partycentrum 'Landlust' te Nieuwdorp met grote schermen weergegeven wat Zeeland te wachten staat als in 2001 gestart wordt met de bouw van de Westerschelde Container Terminal (WCT) in de Sloehaven bij Vlissingen. Er werden sfeerbeelden van de bouwlocatie en groeicijfers van werkgelegenheid en goederenvervoer gepresenteerd. Een zeer gemêleerd gezelschap was op deze avond afgekomen. Een impressie van de meningen onder de bezoekers.

De heer Krauwel komt kijken of hier uitbreidingskansen voor het bedrijf 'Seaway International' uit Klundert liggen. De voordelen zijn volgens hem duidelijk: "Geen files en een goed arbeidsklimaat." Zijn verwachtingen zijn hoog. De dorpsraad van Heinkenszand, vertegenwoordigd door Erica van Zunderen, is vooral

geïnteresseerd in de Sloelijn, het spoor dat de goederenstroom gaat vervoeren. "Wij hebben geen direct bezwaar tegen de WCT. De werkgelegenheid is goed voor Zeeland. Wij willen echter dat het spoor wordt verlegd, omdat het nu al te veel geluidsoverlast geeft."

José Hiel, werkzaam in opdracht van de Nederlandse Spoorwegen aan een studie naar de Sloelijn, kan daar direct antwoord op geven. "De Sloelijn wordt verplaatst, maar welk tracé is nog niet duidelijk. Dat hangt af van de effecten die de WCT op het goederenvervoer heeft." Twee inwoners van Lewedorp zijn juist bezorgd over de cijfers: "Als ze reëel zijn, wordt de druk op het achterland straks wel erg hoog. Door het goederenvervoer neemt de verkeersdruk toe. Uitbreidingen van bedrijfsgebouwen en woningen zullen een extra

aanslag betekenen voor de steeds schaarser wordende ruimte in Zeeland. Het is over met de rust en de weidse ruimte!"

Bert Wetsteyn, voorzitter van de Werkgroep Geologie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, is bezorgd over het strandje aan de Kaloot, dat verdwijnt door de WCT. "Voor onze werkgroep is het een unieke vindplaats voor fossielen. Wij verwachten niet de plannen tegen te kunnen houden. Een ander strandje ter compensatie wordt moeilijk, want er zijn geen vrij toegankelijke stukken met dergelijke fossielen. We gaan zeker reageren op deze plannen."

Wisselende geluiden dus. Enthousiasme bij ondernemers die willen investeren en verdienen. Bezorgdheid bij burgers die er wonen en recreëren. Zeeland krijgt iets groots in huis, mooi voor ondernemers, maar blijft het leefbaar door deze ontwikkelingen? (MP)

Schelde
InformatieCentrum

Het Activiteitenplan 2000 van het Schelde InformatieCentrum (SIC) komt zeer binnenkort uit.

Belangstellenden kunnen een exemplaar bij het SIC opvragen.

COLOFON

De Schelde Nieuwsbrief is een gezamenlijke Nederlands-Vlaamse kwartaaluitgave van het Schelde InformatieCentrum. De nieuwsbrief valt onder verantwoordelijkheid van de in het Bestuurlijk Overleg Westerschelde participerende organisaties, de Administratie Waterwegen en Zeewezen, AMINAL afdeling natuur (ecologisch impulsgebied Schelde-Dender-Durme) en het Instituut voor Natuurbehoud. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de financiële steun van het Europese Unie LIFE project MARS. De in de nieuwsbrief gepubliceerde meningen weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs het beleid van de participerende organisaties.

SCHDELDE INFORMATIECENTRUM
Grenadierweg 31
Postbus 8039
4330 EA Middelburg
Telefoon (0118) 672293
Fax (0118) 651046
E-mail:
SIC@RIKZ.RWS.MINVENW.NL
Coördinator: Anja Phernambucq
Telefoon (0118) 672292

Schelde InformatieCentrum op Internet
<http://waterland.net/sic/>

CORRESPONDENTIEADRES BELGIË
Ecologisch Impulsgebied
Schelde-Dender-Durme
Copernicuslaan 1 bus 7
2018 Antwerpen
Telefoon 03 224 62 50
Fax 03 224 60 87

REDACTIE
Erika van den Bergh, Willy Graré,
Wim de Haan, Ludo Hemelaer,
Karen Kroese, Marja Plugge,
Ingrid Renirie, Leo Santbergen en
Thecla Westerhof

HOOFDREDACTIE
Ed Stikvoort

FOTOGRAFIE/ILLUSTRATIES
Ministerie van de Vlaamse
Gemeenschap, Marja Plugge,
Simon Stevin Stichting, Ed Stikvoort, Projectbureau LTV

VORMGEVING EN PRODUCTIE
ADZ, Vlissingen

OPLAGE
2500

OVERNAME VAN ARTIKELN
Overname van artikelen is mogelijk met bronvermelding en na toestemming van de redactie.

ISSN 1382-9513